

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10P/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721200550
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Krasňan
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2022:8721200550.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad vo veci starostlivosti o mal. dieťa: D.ytom u matky, zast. opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A., dieťa rodičov: matka, D. C., nar. XX.X.XXXX, bytom Z., X.O. XX a otec, O. W., nar. XX.X.XXXX, bytom Z., O. XXX/XX, t.č. Q. na výkon trestu odňatia slobody, W. 6, priečinok XX, XXX XX F., v konaní začatom na návrh otca o zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **nemá** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec návrhom podaným na tunajší súd dňa 25.02.2021 žiadal o zníženie výživného na mal. D. C.. Návrh odôvodnil tým, že toho času je vo výkone trestu odňatia slobody a nie je schopný platiť výživné v takej sume, ako mu bolo určené rozsudkom súdu. Nie je momentálne pracovne zaradený a nedostáva odmenu. Ak bude pracovať, je ochotný splácať výživné na dieťa, koľko to bude možné.
2. Súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v A. za kolízneho opatrovníka na zastupovanie mal. dieťaťa v zmysle § 31 ods. 2 Zákona o rodine.
3. Matka sa k návrhu otca vyjadrila na pojednávaní, kde uviedla, že otec uhradil 150,- eur výživné od augusta 2020 pravidelne, kým nenastúpil 30.10.2020 do výkonu trestu do ÚVTOS G., toho času je stále vo výkone trestu, mal. D. je v jej starostlivosti, otec bol odsúdený pre úmyselné ublíženie na zdraví jej otcovi, keď mu palcom vypichol oko a za úraz s trvalými následkami pre navrhovateľkinho otca dostal nepodmienečný trest za úmyselný trestný čin v trvaní 4 rokov odňatia slobody. Bolo to v čase, keď zaútočil na mal. D. a otec navrhovateľky ho bránil, a tak došlo k fyzickému konfliktu. Matka poberá náhradné výživné od októbra 2021. Uviedla, že otec mal. dieťaťa najprv vo väzení nepracoval, potom začal posielat' 10,- eur mesačne. Matka podala návrh na exekúciu a výživné je jej zasielané po 20,- eur mesačne od exekútora a štát jej dopláca zvyšnú sumu do 150,- eur. S návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasila.
4. Otec doručil súdu k návrhu potvrdenie o príjme zamestnanca z ÚVTOS F. za obdobie jún 2021 až november 2021, z ktorého vyplýva, že za uvedené mesiace mu bola vyplácaná čistá mzda v sumách 65,01 eur, 51,93 eur, 97,76 eur, 118,80 eur, 71,55 eur a 36,57 eur.
5. Otec sa pojednávania pred súdom nezúčastnil, preto súd v zmysle § 2 CMP v spojení s § 180 CSP pojednával v jeho neprítomnosti.
6. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že od poslednej úpravy pomerov došlo k zmenám na strane mal. dieťaťa, keď dieťa nastúpilo na základnú školu, s čím sa na neho zvýšili výdavky a vzhľadom na uvedené odporučil návrh otca zamietnuť.

7. Súd lustráciou v Registri Sociálnej poisťovne zistil, že matka v súčasnosti je zamestnaná u zamestnávateľa Z. - Z., s.r.o. s vymeriavacím základom v rozpätí od 535,23 do 683,91 eur mesačne. Otec je toho času zaradený vo výkone trestu odňatia slobody, pričom je pracovne zaradený a vymeriavací základ za mesiace august až november 2021 pre úhradu poistného bol v rozpätí 41,72 eur až 135,59 eur.

8. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa ods. 2 cit. ust., obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa ods. 3 cit. ust., každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

11. Podľa ods. 4 cit. ust., pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

12. Podľa ods. 5 cit. ust., výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Súd vo veci vykonal dokazovanie pripojeným spisom vo veci 10P/23/2020, návrhom otca, prešetrením pomerov zo strany ÚPSVaR A., lustráciou v Sociálnej poisťovni o príjmoch matky a otca a zistil nasledovný skutočný stav:

16. Rozsudkom Okresného súdu Poprad 10P/23/2020 bol mal. D. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 150,- eur mesačne od 1.9.2020. V tom čase mal. D. bol vo veku 5 rokov a navštevoval materskú školu, matka s maloletým bývala v podnájme v jednoizbovom byte. Otec dieťa nenavštevoval a výživné matke hradil v sumách 100 až 150,- eur. Obaja rodičia mali len jednu vyživovaciu povinnosť. Príjem matky bol v rozpätí 236,28 až 591,15 eur. Príjem otca v čase rozhodovania súdu u zamestnávateľa H. A. sa v čistom pohyboval od 991 až po 1.441,- eur.

17. Otec v konaní žiadal návrhom zo dňa 25.2.2021 o zníženie výživného na syna, čo odôvodnil tým, že je vo výkone trestu odňatia slobody v F. a nevie platiť tak vysoké výživné na mal. D.. Lustrovaním v Registri obyvateľov SR a Registri ZVJS súd zistil, že otec sa toho času nachádza v evidencii osôb vo výkone trestu, v ktorom by mal byť do 30.9.2024, pričom sa tam nachádza na základe rozhodnutia Okresného súdu Poprad vo veci 5T/39/2020 a ako upresnila matka mal. dieťaťa na pojednávaní, vo výkone trestu sa nachádza pre ublíženie na zdraví v dôsledku úmyselného trestného činu, ku ktorému došlo pri fyzickom konflikte s otcom navrhovateľky, v ktorej utrpel stratu oka (vypichnutie). Lustrovaním príjmu matky zistil, že táto je trvale zamestnaná a dosahuje príjem. U mal. D. došlo k zmene pomerov z dôvodu jeho nástupu na základnú školu. Súd mal preukázané, že otec pracuje v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v F. a doložil, že v rozpätí mesiacov jún až november 2021 dosahoval príjem a boli za neho odvádzané odvody do Sociálnej poisťovne, vymeriavací základ bol mesačne v rozpätí od

41,72 eur až do 135,59 eur, iné majetkové pomery otec súdu nedoložil, súd nezistil ani iné vyživovacie povinnosti u otca od doby posledného rozhodnutia, ani iný príjem, či poberanie dávok.

18. Preto s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti návrh otca súd považoval za neopodstatnený a v rozpore so záujmami mal. dieťaťa. Okolnosť, že otec maloletého je toho času vo výkone trestu odňatia slobody, nemožno hodnotiť ako dôvod na zníženie výživného v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Zároveň súd má za to, že v konaní otec mal. dieťaťa nepreukázal zmenu pomerov na strane povinného rodiča takého charakteru, na ktoré by súd mohol prihliadať v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 20.2.2019, sp. zn. 3Cdo/236/2018, v zmysle ktorého: „pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených) vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúce znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov. Aj v takom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal bez objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medziiným k tomu, že povinný by sa svojím úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uznesením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ (alebo mohol „zbaviť“) svojej vyživovacej povinnosti.“

19. Súd preto na návrh otca nemohol prihliadnuť v zmysle § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine, pretože otec maloletého dieťaťa sa v dôsledku vlastného zavineného protiprávneho konania, ktorého dôsledkom bolo jeho odsúdenie súdom za trestný čin a následné zaradenie do výkonu trestu odňatia slobody vlastným konaním, teda na základe subjektívnych okolností pripravil o možnosť dosahovať adekvátny, resp. vyšší príjem a táto skutočnosť nie je dôvodom spôsobujúcim zmenu pomerov na strane otca v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, na ktorý by súd mohol prihliadať, a preto návrh otca na zníženie výživného súd musel v celom rozsahu zamietnuť.

20. Je potrebné dodať, že vyživovacia povinnosť otca v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine voči mal. dieťaťu stále trvá a otec napriek tomu, že je pracovne zaradený vo výkone trestu odňatia slobody sa má aj za takýchto podmienok usilovať, aby pri jeho pracovnom zaradení dosahoval čo možno najvyšší príjem a z tohto príjmu aby bolo prioritne uhrádzané výživné určené pre mal. dieťa do rúk matke.

21. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach, a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).